اخطار : مسلکمزه موافق آثار جدیده مع الممنونیه قبول اولنور — درج ایدلمه‌ین آثار اعاده اولنماز

صراط مستقیم

۱۳۲۶

محل اداره : درسعادتده باب عالی جوارنده دائرهٔ مخصوصه

دین، فلسفه، علوم، حقوق، ادبیات وسیاسیاتدن وبالخاصه کرک سیاسی وکرک اجتماعی ومدنی احوال وشئون اسلامیه‌دن بحث ایدر وهفته‌ده بر نشر اولنور.

آبونه بدلی

	سنه‌لکی	آلتی آیلغی	
ممالک عثمانیه ایچون	٦٥	٣٥	غروش
روسیه «	٦،٥	٣،٥	روبله
سائر ممالک اجنبیه «	١٧	٩	فرانق

صاحب ومؤسسلری :

ابو العلا زین العابدین ـ ح . اشرف ادیب

تاریخ تأسیسی

١٠ تموز ٣٢٤

درسعادتده نسخه‌سی ٥٠ پاره‌در

قیرله‌دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی ٢٠ غروش فضله آلنیر

عدد : ١٠٣ — ١٩ شعبان ٣٢٨ پنجشنبه ١٢ اغستوس ٣٢٦ — دردنجی جلد

اولکی اجتهاد وغیرتلرینی ، جـدیت وحمیتلرینی اونوته‌رق تنبللکه ، عطالته باشـلادیلر . اوزرلرینه فقر وضرورت چوکدی . بربریـنه دوشدیلر، یکدیکرینك عدو بی‌امانی اولدیلر. بونك نتیجهٔ وخیمه‌سی اوله‌رق اراده‌کی رابطهٔ اخوت پارچه‌لنـدی . دون بربریله ولی حمیم درجه‌سنده دوست اولانلر، بوکون عدو مبین درجه‌سنده یکدیکرینه دشمن اولدیلر. آرالرنده نزاع وفزاع آرتدی.اوکجه مجادلات ومخاصمات قوایه باشلادی. کیت کیده بوحال باشـقه بررنك کسب ایتدی. بودفعه مجادله؛ لساندن قلنجه کچدی. یکدیکریله محاربه‌یه باشلادیلر . مسلمان قلنجیله مسلمان قانی اقتدیلر. برمسلمان دولتی طرفندن دیکر مسلمان دولتی محو ایدلدی . بوصورتله نه‌قدر حکومات اسلامیه نابود اولدی .

ایشته بونلری، بوقدر بیوك بردنائتی التزامه سوق ایدن شی نه‌در؟ طبیعی، هرشیئك غیر متناهی اولان اسباب باعثه‌سی اولدیغی کبی بونك ده متعدد اسبابی اوله‌بیلور . فقط بویله موضوعلرده اسباب متفرعه‌نك بر کونا اهمیتی یوقدر ! اصـل ایش علل تامه واسـباب کلیه‌ده‌در . بز بوخصوصه‌دائر اولان فکرمزی کله‌جکده انشاءالله تفصیل ایله بیان ایدرز.

روسیه: سامارا: ئه‌بدویده نمونةالاصلاح مکتبی مدیری

عاقل

صردریا : آق مسجد شهرندن :

محترم صراط مستقیم اداره‌سنه

کوندریلن محترم صراط مستقیم هیچ بوزولمیه‌رق واصل اولدی . کمال مسرتله قانه قانه اوقودم. صراط مستقیمه یازیلقده اولان خطبه‌لر بزم طرفلرده هریرده تاتارجه‌یه ترجمه‌اولونه‌رق منبرلرده‌اوقونمقده‌در. عالم اسلام ایچون پك فائده‌لی اولان صراط مستقیم محررلرینه تشکرلر ایدرز . سیاح شهیر عبدالرشید افندی حضرتلرینك قونفرانسـلرینی اوقویان نویه ورمیـا محررلری البته ، قولرایه طوتولمش قدس هاجیلری کبی تتره‌مکده‌درلر . انشاءالله بورانك احوالنه عائد بعض خبرلر کوندریرم . باقی جمله قارداشلره سلاملر ایدرز. **عبدالستار**

پکین‌دن :

محترم صراط مستقیم ادارهٔ علیه‌سنه

کمال تبجیل ایله هیئت تحریریهٔ حکیمانه‌کزه دعالر ایدر وموفقیتکزی تمنی ایلرم. دائماملت اسلامیه ودولت عثمانیه‌یه نافع واتحاد اهل توحید ایچون سعی وغیرت ایله مجتهد اولدیغکز معلوم انامدر .

بوکره «واو وان» آدرسـنه شرف وارد اولان غایت مؤثر ومشوق معارف اوله‌رق برقطعه ترکی‌العباره تحریراتکز مومی‌الیه واو وانك النده منظور حقیرانه‌م اولدی. طبیعی چینلیلر ترکجه بیلمدکلری ایچون تحریرات مذکوره عرب وچین لسانلرینه ترجمه اولنوب غزته‌لر ایله نشری مقرردر . غزته‌نك مدیری مسـلماندر ، صوك درجه‌ده دولت علیه‌یه محب برذاتدر. وان آخون احترامات قلبیه‌لرینی تقدیم ایدیبور. محترم صراط مستقیم واصل اولونجه لازم اولان بحثلری ترجمه ایدوب (آی کوپاو) غزته‌سیله نشر اولنه‌جقدر. باقی احترامات داعیانه‌ملك قبولی مسترحمدر .

فی ١٨ تموز سنه ٣٢٦

پکینده وخطهٔ چینیه‌ده علوم دینیه نشرینه مأمور

علی رضا

هندستان مسلمانلرینه آچیق مکتوب

انکلیز اسارت واستبدادی آلتنده أزیلن ، وقایع وشئون جهاندن انجق انکلیزلرك تلقین ایتدکلری صورتده خبردار اوله‌بیلوب حقایق احوالدن غافل اولان بیچاره هندلی مسـلمان قارداشلرمز دارالخلافه‌ده‌کی انقلاب مشروع حقنده‌ده انکلیز آژانسلرندن آلدقلری غریب غریب خبرلرله دوچار یأس وفتور اولمشلردی ؛ اخیراً دارالخلافه‌یی تشریف ایدن هندسـتان اعیان وافاضلندن مشیر حسین قدونی افندی حضرتلری رأی‌العین حقیقت حالی کوره‌رك صوك درجه‌لرده ممنون ومسرور اولمش ومشاهداتنی احتساساتی هندلی قارداشلره بیلدیرمك اوزره اردو لسانیله شو مکتوبی یازه‌رق اداره‌خانه‌مزه براقمش، ولونده‌یه متوجهاً کچن هفته شهرمزدن مفارقت ایلمشدر .

میرا دوباره سفر جای خلافت

سنه ١٩٠٦ کی بعد مین بہر اوسی‌مهینه مین اسلامبول پہونچا- اوس زمانه سی‌یه زمانه کسقدر مختلف تہار وه شخصی اور وہی حد درجه کی مسـتبده دور کا وقت تہا- اوریه حریت اور مجہی اندیشه هی حد درجه کی حریت کا زمانه هی - گو مصطفی پاشـا (سر حد عثمانی) پر پہونچکر اسباب کی دیکه بہال اول زمانه هی کی طرح تہی - لیکن قسـطنطنیه کی استیشن پر پہونچکر مطلق تفتیش نه هوئی - یه پہیلا فرق تہاجو ظاهر هوا -

اگر مین مفصـل کیفیت اپنی قیام کی لکھون تو ایك ضخیم کتاب هو جاوی اسلئی صرف اوس اثرکو ظاهر کرتا هون جواس مرتبه یہان انی سی میری قلب پر هوا -

هندستان مین جدید انقلاب کی ایك پہلو کو نہایت نفرت سی مسلمانون نی دیکها هی - اور مجہی معلوم هوا هی که دوسری جگه مسلمانون نی بہی پسند نہین کیا - وه پہلو مذهبی مسـاوات کاهی - مسلمانان عالم کویه اندیشـه پیدا هوا تہا اور ایك حدتك بجا بہی تہا که نئی دور مین اس سلطنت اسـلامی کا رنك مبـادا کہین بالکل یوروپی یا نصرانی نه هو جاوی- اور خلافت کو سلطنت سی علیحده‌نه کردین - سب سی زیاده وحشت جو هندستان مین انقلاب سی پیدا هوئی تہی اسی اندیشه‌سی تہی - جب که اول انقلاب طرز حکومت مین هوا تو مسلمانان هند نی خوشیان کین - لیکن جب دوسرا انقلاب هوا اورنه صرف سلطان سابق بلکه خلافت کی توهین کی گئی اور عسـکرنی حریت کی جوش مین جابجا کا خیال نه‌رکها خلیفه‌اور علما کی تذلیل کی اوس وقت مسلمانان هند مین ایك جوش خلاف اس دور کی پیدا هوگیا - اورنه پیدا هو جانی کی کوئی وجه بہی نه تہی جب هم اسکومدنظر رکهین که جو تعلق اس دولت سی مسلمانان عالم کوهی - جوچیز اس‌سلطنت کودنیا کی